

Газета издаётся на
балкарском языке
с 1924 года.

Интернет-версия:
zaman.smikbr.ru

Бюгюн Нальчикке «Элбрус башында - тепсеуле» деген III Халкъла аралы фольклор фестиваль ачылганды

ЗАМАН

Геуорге кюн,
2013 жылны
22-чи октябри
№ 205 (19376)

Багысы 3 сомду

КЪАБАРТЫ-МАЛЪКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ | ВРЕМЯ | ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ЮБИЛЕЙ

Майдан кьуунчдан толу эци, адамла да заукьълукь алгьангыла

Озгъан байрым кюн Къабарты-Малкъар Республиканы Урван районуну Нарткъала шахары жюзжыллыкь юбилейин кьуунчлы халда белгилегенди.

Анга хазырлана, нарткъалачыла жашим эм хар заманда да тигинги шахарлары орамлары торсконло шарла, байракъла, алгышшуу сёзле жазылган транспарантла бла ариу жасагандыла. Байрамга хар зат да хазырды. Сагьат онбир бола урванчыла гьа кьонакъ гьа республиканы Башчысы Арсен Каноков, КъМР-ни Парламентини Председатели Чеченланы Анаур, министрстволаны, ведомстволаны башчылары, кьоншу районланы администрацияларны келечилери да келгенди. Нарткъаланы ара орамында ала гьа, адетден, максыма, локьумла бла да тобейдиле эмда аланы сабий-музыка школну алында майданда орнатылган трибуна гьа дери ашырадыла. Сагьат онбирде уа демонстрация да башланды.

Майданга бирини болуп Кучук Дошукун бийни ат арбасы чыгьады. Аны атын жюрготкенди алгыла станиця болуп турган бу шахар бир тайы жылы ичкенди. Ол э кьосни кеп огуруу ишлери бла белгилди эди. Бийни арбасыны ызьдан паровоз чыгьады. 1913 жылны башында

Нальчикден Котляревская станиця гьа дери темир жол ишленген эди. Станицяны темереги ол заманда жылдан толуп эди. Аны советни поезд кыякъ гьа эки керек келичуде эди. Бусагында уа темир жолчула «Дошукун», «Муртазово», «Котляр

ни айнътуу управленийда, БТИ-де, «Ростелекомда», адамланы иш бла жалчыгьуда, почтада, сбербанкда, билим беривуде ишленгенде эмда 1-чи, 2-чи, 3-чо, 4-чо, 5-чи, 6-чы номерли окуу койленди школлары, спортмакта, медицинада ишленген кьуунчлы халда эткендиле. «Нартхаса» тепсеу ансамбли Урван районга угьай да, республиканы кьайсы шахарында, эпинде да байрам болса кьагьашмай кьалмайды. Сабийленде кууратъан «Наргшир» миллет тепсеуно коллектив уа кеп торлю конкурслада хорлам болдурганды. «Вдохновение» ансамбле да атын республикада кеп айдурганды. «Большой мировой эм жаш тьло театрын э кир билмейди? Трибунаны алыла бла районда болъган дагы гьа кеп башха предиятиялары, организацияланы коллективлери кьолларанда байракъла, шарла алып, «Урал», «Урал» деп озардыла. Аланы араларында «Стандарт-спирт», «Оникс», «Урванское ДРО», «Строй-универсал», «Русталин» ООО, «ЭЭП», «Арго», «Эрлик», «Прометей», «Дошукун» предиятиялары, «Урван-мекрайгазы», «Электростельник», «Горхоз» коллективлери да болъгандыла.

Ахыры 2-чи бетден.

КЪУРАУ КОМИТЕТ

Байрам гьа хазырлануу кьыстау барады

Къабарты-Малкъарны Башчысыны бийыл 8-чи апрельде чыгарылган Указы бла республиканы законла чыгарычу баш органына 75-жыллыгын эмда КъМР-ни Парламентини уа 20-жыллыгын белгилеуге кьамалтануу эм аланы байрамлау жаны бла энци комитет кууралганды. Аны бу кюнде бардырылган жыйылыуунда обьилейге хазырлануу кьалай барганна кьаралганды.

Аны башлай, Парламентини Председатели Чеченланы Анаур Къабарты-Малкъарны законла чыгарычу органы кууралганды 75 жыл тольганы кьуру депутатла гьа угьай, республиканы саулай жаматуына да магьаналы эм кьуанчлы иш болганын айырып айтканды. «Нек дегенде законла чыгарычу органы тарыхы республикабызы тарыхы бла байламла болуп келеди», - деп четтенди.

Чечен улу юбилейге аталып бир кьуам иш бардырылганын эске салганды, кьуанчлы жыйуу а байрамны бек магьаналы жумушларындан бири болгунун белгиленгенди. Ол анга федерал

бийлигини, мамырылык гьа итингенни кьоргозотеди, - дегенди Анаур Ахматович. Андан сора аны орунбасары Татьяна Саевко юбилейге аталып кьаллай жумушла этигендерини юсюнден халарлагьанды. Байрамны белгилеу жарашдырылганын, Къабарты-Малкъар Республиканы законла чыгарычу баш органына 75 жыл деген жазуулары бла эске кьаллыкь саугьала чыгарылганын, кьенориолоучо керимоч жангыртылган бошалганын, жаш тьло парамент кьымылдауру ветеранлары бла тобешилери бардырылганын, окуучулары бла студентлени Парламентте экскурсиялары кууралганын билдиргенди. Ол санада битеулу билим берген учреждениеланы айырмалы окуучуларына паспортла кьуанчлы халда берилгенди. «Республика гьа хайырга, Россейге хайырга» деген юбилей издание басма гьа хазырланганды.

Ахыры 2-чи бетден.

ЖКХ

Шьендогьоло орнатуулануу обьектилешгьанды

«Теплоэнергетическая компания» ачык акционер общество Нальчикде Пушкин аты орамда котельняда жангыртуу ишлени эахар керемет жетдиргенди. Бу обьект шахарны коммунальнй молюнде эм кьочолдене бирди. Аны хайыры бла онки минден аслам адам жашаган алай бир ойле, кьуам социальнй обьектте, административне эмва коммерция мекимла бла кьарал учреждениела жалчынадыла жылуу бла.

Шахарны администрациясыны пресс-службасындан билдиргенлеримиз керемет программаны чеклеринде анда шьендогьоло оборудование орнатылганды. КВГМ котельна да белгиленген котелерини ючюнде биринде ишлеп башлагьандыла. Жангыртуу ишлеге компания 28 миллиондан аслам сом кьоргозотеди. Обьектне техника онларны котелдеринге кезиде ол районда юйлеге жылуу «Нарт» котельнядан жиберилгендей кезиде жылуу. Мында уа ишлени баркасы да онбешинчи кюнге таман этигиле, ны бла ол хайырлануу гьа берилдик.

Бизни корр.

Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы атларын атауу юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Кулытураны бла искусствону айнытуу гьа, Россейни халкъларыны араларында шуьх культура байламлыкъла кьочлендиргеуле улуу кьыйын салганады кьоч сыйлы атауу гьа:

«Къабарты-Малкъар Республиканы халкъ артисти»
Спиваков Владимир Теодоровиче - Москва шахарны «Виртуозы Москвы» кьарал камералы оркестр- кьарал бюджет культура учрежденисыни худоместволу башчысына эмда баш дирижьорна
«Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы артисти»
Хандар Виталий Валерьевиче - Москва шахарны «Виртуозы Москвы» кьарал камералы оркестр- кьарал бюджет культура учрежденисыни оркестрини артистине
Цай Георгий Викторовиче - Москва шахарны «Виртуозы Москвы» кьарал камералы оркестр- кьарал бюджет культура учрежденисыни оркестрини артистине.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Нальчик шахар, 2013 жылда 17-чи октябрде, №152-УТ

А.КАНОВ

А.Б.Кошеве «Къабарты-Малкъар Республиканы культурасыны сыйлы кьуулкьучусу» деген ат атауу юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Тепсеу искусствону айнытуу гьа улуу кьыйын салганы ючюн Кошев Алик Борисовиче - Россейни «Нальчук» югьоло халкъ тепсеу ансамблини

худоместволу башчысына - «Къабарты-Малкъар Республиканы культурасыны сыйлы кьуулкьучусу» деген ат атар гьа.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Нальчик шахар, 2013 жылда 17-чи октябрде, №153-УТ

А.КАНОВ

Парламент

Къатылыкь этилсе, ахыры не бла бошаллыгьы белгисизди

1-чи сентябрден башлап Къабарты-Малкъарны орта школларыны окуучулары, Россейни башха субъектлеринде, дерслеге энчи школ формада жюрге керекдиде. Алай бюгонюкде школ форманы борчу халда кийриу жаны бла бир торлю норматив-праволу акт жокьду, жалаңда билим беруу эм илму министрво болжаны бла буйрукь жарашдырганды, билим беруу учрежденияла да анга таанып ишлейдиле.

Республикада школлада форма кийриуно юсюнден энчи закону керекди не да «Билим берууно юсюнден» законга статья кийрип койса тамам болжукьму? Дагыда сабийлени кийимлери бла байламла проблемала бармыдыла? Ма бу сорунула жууалла изленгенди КъМР-ни Парламентини Билим беруу эм илму комитети кьураган тобешуде. Анга республиканы районларыны Билим беруу департаментрини таматалары чакьырлыгьандыла.

Кенгешни ача, комитетни башчысы Мувед Дадов школ форманы кийриуно юсюнден ону муниципалитетте келери этерге керек болгандын белгилегенди. Кьаралны башха субъекттерини сынауларына кьара гьа анда уа, жалаңда ючюнде школ форманы юсюнден энчи закон жарашдырылганды, 40 регионда уа правительство билге чыгарылгьандыла, кьалгьанларында Билим беруу министрвоно буйрукьларына таанып ишлейдиле. «Биз да бир оюмга келирге керекбиз - энчи закону керекди норматив акта тамамлыкь этеркидиле», - дегенди Дадов.

Парламентини спикерини орунбасары Татьяна Саевко «КъМР-де билим берууно юсюнде» закон жарашдырыла турган эскертгенди. «Бу жорукь анга кьосьат а жетишимни, аны да озьотге керекбиз?» - дегенди.

Саевко айтканыча, ата-аналар Парламентте тары гьа кьалла келгенди. Ала школ форма кийрилгенине бюсюремгендерини айтадыла. Бирле кьыл гьа кьанчкеле кирге эркин этилгендерге санадыла - суукь кезиде уа ауур гьа болжукьду, деп. «Районлада уа кьаллай проблемала бардыла? Бюгон аланы ачык этерек бле шанама», - дегенди ол.

Нальчик шахарны билим беруу департаментини башчысы Светлана Анмизова айтканыча,

ала гьа анда ата-анала бла тобешиле кьуралып, ангылатуу иш бардырылганды. Ол себеден улу дауалаша жокьдула. «Алай бир бирлени аччалары жетмегенди аны сатып алгьа да, аланы сабийлерин харкюнло кийимлери бла жюрге эркин этилгенди. Жалаңда ала бир торсконло, тогь гьа кийгечча болур гьа керек тойлолдуле. Дагыда сабийлени арасында дин башкылкьыла билдирген кийимле да эркин этилмейдиле», - дегенди ол.

Светлана Анмизова билдиргенча, проблемала уа муслиман тьрелеге тийшиликке кийинген кьылла бла, аланы ата-аналары бла болгандыла. «Школда тьрт кьыз бар эдиле хиджаб кийген, биз ала бла, ата-аналары бла да селешкенбиз. Бюгонюкде аладан энчи бизни ангылагьандыла эмда школ гьа формада келедиле. Беттерин бла боюларын жапкан жауукьну орунуна уа кьосна кьысып, алай жоруйдоле. Кьыллада бири юйорю бла бирге Ингуштия гьа кьичюп кетгенди», - дегенди.

Мувед Дадов школ гьа муслиман динге тийшиликке проблемала уа муслиман модюле, деп сорганды гьа. Светлана Рашидова билдиргенча, хар школда да бек аздан 3-4 кьыз барды. Битеу бирге айтканды уа, ол окуучулары 0,5 проценти тенги бирди.

Ахыры 2-чи бетден.

Фестиваль

Аргентинадан да келгенди кьонакьла

«Элбрус башында - тепсеуле» деген III Халкъла аралы фольклор фестивал байрам тьрелиге айланганды. Ол октябри 26-сына дери барлыкьды. Ары кьатышарлыкь артисте келери фамуларын республиканы бек мий концерт залларында кьоргозот аман табарыгьыла. Фестиваль 22-чи октябрде Профсоюзланы дворецинде 18 сагьат 30 минута ачылгьыды.

Анга Индиядан, Филиппинден, Хорватиядан, Аурордан, Франциядан артисте кьатышарыгьыла. Аргентинадан да экуелен келдиликде - Тангерос Паола Франкити эм Орландо Скарпелли.

Байрам 25-чи октябрде Профсоюзланы дворецинде 18 сагьат 30 минута жабылыгыды. Фестивальны чеклеринде кьонакьла Къабарты - Малкъарны районларында да болжукьдула.

«Орнамент мира» деген ат бла миллет кийилени керимоч ишлеринде, республиканы жаматууы бла да тобешиле кууралдыкьдула.

«Элбрус башында - тепсеуле» халкъла аралы форум миллет искусствону байрамны бурлада, бир бири культураны терен биле, арада шуькьле тууар гьа да селбик этеди.

Майдан кыуанчган толу эди, адамла да зауукълукъл алгъандыла

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Демонстрация кезинде дикторла Нарткъала шахарны жетишилери эми айткъыкъ адамларыны юслеринден айткъандыла. Озгъан жылна алай баш тыюнд эдиле. Нарткъала Къабарты-Малкъары бек ариу эмда бек тап кыралгъан шахарлардан бири болгъанды. Андан кеп белгили кырал кылуулукучла, акимле, усталла, артистле эмда спортчула чыкыгандыла: ол санда Арсен Каноков, Натби Бозиев, Руслан Жанимов, Тембулат Эржов, политикагъа жашу юллари мында башлангъан Мусабий Ахметов, Валерий

Парламентини, кесини атендан да нарткъаланы алгъышлагъанды. Аны бек улуу байыгына саналгъан адамларына саулукукъ, насып тежегенди. Мындан ары да ала хар не ахшы ишлеринде да жетишмил болупларына, бу ариу шахарда кеп миллетини келечилери бир юйючра жашарыкларына ышанганын айткъанды. «Бир бирини аңгылап, келишин ишлей кеп атына тамаларгъа болукукъ бу. Ол ахшылыкъларына узиден эсе, ёсюп келген тёлперлибизге бек керекдиле», - дегенди ол.

Жыйылгъанлары байрам бла Эржов, политикагъа жашу юллари мында башлангъан Мусабий Ахметов, Валерий

жемилден ариу жасалгъан стендлеге эс бургъандыла. Солу паргъа кирген жерде къабартлы, малкъарлы, оруслу, дюгерли, месхетин тюркюлю

кеси да бир хычинни жайгъанды. Бешик теюврте тургъанла да сабийле ботон кеп болуулу, саулукул ёсюнле деп, алгъыш этгенди. Атталаны

Кокков. Римма Канчукова, Бетал Карацукков, Леонид Эржов, Пшизабий Мисостихов, Ольга Сокурова... Бу тизмени андан ары бардырыгъа да болукуду.

де шахарны мэри болуп тургъан Владимир Маиров, «Малк-район газетни баш редактору Валерий Кюсов да алгъышлагъандыла. Ала нарткъалачылары, шахарны тарыхына юсюнден кеп хапар айткъандыла.

Хусейни кызы Пиди кырагъан таул кышун арытып, анга ёсыс этгенди.

Кюнню экинчи жарымында стадионда спортну кеп тюрлюперинден эришюле болгъанды.

Демонстрация бошгъандан сора уа Арсен Каноков эм башкъа кыракъала алайдан узакъ болмай ишлене тургъан спорт, саулукукъ сакълау комплексин кырулушуна барып къаргъандыла. «Жарсуюгъа, бу байрамгъа ишлеп бошгъар оң табельмады бу мекиямни. Болсада жылны агътына ол хайыптамаргъа берилер деп ишанама», - дегенди республиканы Башчысы.

Алайда жангы кыралгъан жаш юйюрге - Руслан Кашуюевге бла Марина Шорановагъа да - некъш этиленди, шатыт къагытын уа алагъа Арсен Каноков бергенди. Парламентини спикери Чеченланы Ануар да бир жанында къалмагъанды, жаш юйюрге эсде кыалыкъ белги тутурганды.

Кыракъала, концерттен сора, кёрмючге къаргъа баргъандыла. Анда ала районну белгили эмда махтаугъа тийишли адамлары суратлары киргендикле, кёп усталаны ишлерине къаргъандыла. Уран районда ёсдорюлген кетелденен бла

деп чертгенди Мувед Дадов. Депутат Таукенланы Галина уа бир-бир усталаны сыфатлары да артыкъ алмаат болмагъанын айткъанды. «Уста сабийлеге, жаш адамлагъа юлюк болуугъа тийишлиди. Алай ол а, къыска тебан жаш кирил, тыракъларын узун ёсдоруп, аны да къызылга болуп келсе, ол кыралык юлюк кёрютеди?», - дегенди.

Къатылыкъл этилсе, ахыры не бла бошаллыгъы белгисизди

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Баксан районну билим берю департаментини башчысы Тамара Аброва уа районда школ форманы кийириу бла байламы проблема болмагъанын чертгенди. Нальчикдеча, анда да аңгылагъа иш алгъадан бардырыгъанды. Районну школлары барсынча да сабийле энчи кийимледе жюриюлде, аны юч фирмадан сатып алгъандыла.

сатхан энчи жерле болуугъа керекдиле. «Сабийге кийим сау жылны ичинде керекди, ол жылтырыгъа болукуду, дагында сабий ёген этеди. Аны ючюн, форманы не заманда да сатып алыргъа онг болуугъа тийишлиди», - дегенди ол.

Дин энчиликле бла байламы кийимлеге ахырада чек салып, окуучулары школгъа къоймай, тохтагъа жарамагъанын да белгилегендикле жыйылгъанла. «Келишюню амалларын излерге керекди, - дегенди Чегем районну билим берю департаментини башчысыны орунбасары Мадина Форкова, - Ма бизни районда Шаулушка энчи школуну юч кызыккъ келе диле хиджаб кийип, алай ала бла, ата-аналары бла ушакълардан сора, жалуукчулкъа къысып келилел. Къатылыкъл этсет да, ахыры не бла бошаллыгъл белгили туйюлдю».

Алай Нальчикни 13-чю номерли гимназиясыны таматасы Асланбий Сабанов а келишюню Асланбий Сабанов а келишюню ишленю терге санагъанды. «Бизде билим берю эсе, ахыры не бла бошаллыгъл законлагъа босуноугъа керекди», - дегенди ол.

Документле

Къабарты-Малкъар Республикада, аны энчи халда сакълангъан федеральный магъаналы табиигъат жерлерин айтмай, уучулукъу эркилик берилген тюрлюлерини эмда ууга барыну болжалларыны юслеринден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

У К А З Ы

«Уучулукъу юсюнден эм уучулукъу бла байламы айткъанды сакълау юсюнден эмда Россей Федерацияны бир-бир законодателъный актларына тозетюле кийриуню юсюнден» - Федеральный закону 23-чю статьясын 5-чи кесегине, Россей Федерацияны Табиигъат байлыкълары экология министрствосуна «Ууга барыну жорукъларын къабил кёрюню юсюнден» 2010 жылда 16-чы номерде чыгарылгъан 512-чи номерли буйругъа тийишлиликле бегим этме:

1. Бу къыскашланы къабил кёрюге: Къабарты-Малкъар Республикада, аны энчи халда сакълангъан федеральный магъаналы табиигъат жерлерин айтмай, уучулукъу эркилик берилген тюрлюлерини тизмесин;
2. Бу Указ официалъный халда басмалангъан кюнден башлап кючюне киреди.
3. Ууга барылгъан жаныуарланы кёрюрю, къуламандырыу эмда жангы жерлерде туургъа юйретю жаны бла бардырылгъан уучулукъ.
4. Ууга барылгъан жаныуарланы санын тап халгъа келтириу ючюн бардырылгъан уучулукъ.
5. Ууга барылгъан жаныуарланы кёрюрю, къуламандырыу эмда жангы жерлерде туургъа юйретю жаны бла бардырылгъан уучулукъ.
6. Ууга барылгъан жаныуарланы тутар эм жар неда ала кечиринча онгга кыуар муратда бардырылгъан уучулукъ.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2013 жылда 11-чи октябрде чыгарылгъан 148-УГ номерли Указы бла къабил кёрюлгенди

Къабарты-Малкъар Республикада, аны энчи халда сакълангъан федеральный магъаналы табиигъат жерлерин айтмай, уучулукъу эркилик берилген тюрлюлерини

ТИЗМЕСИ

1. Ромысен халда бардырылгъан уучулукъ.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2013 жылда 11-чи октябрде чыгарылгъан 148-УГ номерли Указы бла къабил кёрюлгенди

Къабарты-Малкъар Республикада, аны энчи халда сакълангъан федеральный магъаналы табиигъат жерлерин айтмай, ууга барыну болжаллары

Къабарты-Малкъар Республикада, аны энчи халда сакълангъан федеральный магъаналы табиигъат жерлерин айтмай, ууга барыну болжаллары

Эн мюлк товарла чыгарыуучулгъа 1 литр (килограмм) сатылгъан товар сотте этилген къоранчланы къайтарыуугъа Къабарты-Малкъар Республиканы республикалы бюджетинден субсидияла берюню болумуна тозетюле кийриуню юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоусуна

Б Е Г И М И

2013 жылда 16-чы октябрде Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоусуна бегим этеди: «Эн мюлк товарла чыгарыуучулгъа 1 литр (килограмм) сатылгъан товар сотте этилген къоранчланы къайтарыуугъа Къабарты-Малкъар Республиканы республикалы бюджетинден субсидияла берюню болумуна тозетюле кийриуню юсюнден» 2013 жылда 22-чи муратда чыгарылгъан 99-ПП номерли бегими бла къабил кёрюлген болумуна ылай тозетуи кийирме: аны 5-чи пунктуна 14-ю абзацна «отчет кварталдан сора» деген ёзлеме, «4-ю кварталда уа бар тургъан жылны 16-чы декабринде» деп къошгъарыла.

Чеченланы Ануар Сагъа къышлы, быыл ноябрде республикада баш законодателъный органы юйюблине аталып тхэжовандан халкъла алары турир болуугъун эсет салгъанды.

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоусуна Председателин къулугъу толтургъан И. МАРЬЯШ

Байрамгъа хазырлануу кыыстау барады

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Татьяна Сюендо мындан ары кыралы жумушла тамамлангъан кунге юч керектештерге юсюнден да билдиргенди. Алай бла «Къабарты-Малкъар Республикада парламентаризм: аны кыралыуу, проблемалары, онгары» деген илиму-практика конференциясы «Законодательствону муниципалитетледе хазырлануу проблемалары» деген темагъа «Тегерек стол» бардырылгъанды. Элли жаш тёлнюно биринчи Форуму бардыруу да магъаналы ишле саналыды.

Табиигъат байлыкълары бла экологияны министрствосуна 2010 жылда 16-чы ноябрде чыгарылгъан 512 -чи номерли буйругъа бла къабил кёрюлгъан жорукъларында тохтадырылгъан башкъа болжалады: жаныуарланы башкъа тюрлюлерине «Уучулукъу жорукъларында тохтадырылгъан болжалады»

Жыйылыуда министрствону бир къауаму таматалары да овлешип, ала жетген жумушла кылай тамамлангъанлыкъларыны юслеринден билдиргендиле. Аспамлы магъаналы органы, жамуат эмдин организацияла жаны бла министр Мухамд Кумахов айткъанды, республиканы законла чыгарыуучу баш органыны ишин тынгылы кёрюптэн журналистени бла редакциялары арадарында конкурс материалла жыйышдырыла турады. Кырал республикалы басма органдарла «Парламент», «Дата», «Политотдэл», «Восхождение» деген энчи рубрикала кыралгъандыла.

Чеченланы Ануар Сагъа къышлы, быыл ноябрде республикада баш законодателъный органы юйюблине аталып тхэжовандан халкъла алары турир болуугъун эсет салгъанды.

Ахырында Татьяна Сюендо Россейде светский эмда дин билим берю бир биринден айырлыгъланын, шюлла, башкъа окуу учуреденилла, Конституцияла, светскийлеге санагъланларын чертгенди. Аны ючюн, къайсы динни келечиси да кесини энчиликни кёрючюлери, аны жорукъларын башхалагъа жаргъа эркин туйюлдю.

«Парламент» рубрикала бла уа телеканалла жыйышдырыла турады. Кырал республикалы басма органдарла «Парламент», «Дата», «Политотдэл», «Восхождение» деген энчи рубрикала кыралгъандыла.

Жыйылыуда башкъа оюлда да айткъандыла, анда белгиленген предложениела да эсет алынгъандыла. Жуукъ кюнледе КъМР-ни Правительствоусуна школ форманы кийириу бла байламы кенгеш болукуду, предложениела анда белгилендирилди.

Къабарты-Малкъар Республикада турист эм маданий хазнасын юсюнден презентация-фильм тошюрючра телевидение кыуаму келликди. Арта ол халкъла аралы формулада, Интернет-порталада да кёрюлтюлюлюкюроқдо.

Фильм

Республикабызны юсюнден-документли фильм Россейни эм иги турист арасы болаллыкълды

РФ-ни Кюльтура министрствосун тилиги бла Къабарты-Малкъар республиканы турист эм маданий хазнасын юсюнден презентация-фильм тошюрючра телевидение кыуаму келликди. Арта ол халкъла аралы формулада, Интернет-порталада да кёрюлтюлюлюкюроқдо. Аны ючюн энчи маршрут да сайлангъанды: Минги тауну иги турист тау-лыга кыурут, федеральный магъаналы багыну саулукукъ кючюле -Нальчик- кыурут, Чирик кёле, Аушгерде термальный суула, Чегем чучурула.

КМР-ни Парламентини пресс-службасы

Концерт

Озган байрым кюн нальчиккиле, музыканы байрамда болуп, уллу заууклык алгандыла. Бизни ара шахарга битеу дуняда да белгиле «Виртуозы Москва» камерный оркестр келгенди. Анга СССР-ни халк артисти, дагыда кеп сауыганы лауреаты Владимир Спиваков башчылык этеди. Концерт башланьырдан алгя мастроу бля пресс-конференция болганды. Анга КьМР-ни культура министри Руслан Фиров бля солист Григорий Ковалевский да кыатышхандыла.

Спиваков, хар замандан, журналистлеге ышара-ышара чыккында. Руслан Борисович, бу айтыллык оркестр Нальчикде болганын бек магьналы иште самал, ол РФ-ни Федерация Советини Федеральнй Собранияйрындан бир талай сабийге керекли операция этдиргенди, башка болушлукну аймагынын да белгилерге керекбиз. Сабийлени юсонден айта, мастроуну бети жарый эди. «Бизни сабийле башхаладан энчидиле. Аланы

А. Канокон В. Спиваковну сауыкканды.

«Москваны виртуозларына» жарык тюбегендиле, ыразылыкларын билдиргендиле

А. Неклюдов жырлайды.

мей, эшитмей кыламганды. Экинчи кесги да бек жарык этгенди. Анга Арсен Канокон, Руслан Фиров бля сахнага чыгып, коллективге ыразылыкларын айтаанды. Сора республиканы Башчысы Владимир Спиваковха «КМР-ни халк артисти», оркестри солистери Георгий Цайгя бля Виталий Хандраска уа «КМР-ни сыйлы артистери» деген апа аталганын билдиргенди. зал биотонда узакга созулган кыароланы, голлени да кызылнамганды. Игири экинчи жарымында кыксыка пьесаланы эшитдиргенди оркестр. Спиваков, мастроу Юрий Темиржанову юбийей жетип келгенин чертип, анга атап, Ф. Гульданы «Гимн Красоте» деген ариу макьамын соккында. Улуу театры жырчылары Алина Яровая бля Алексей Неклюдов да ичирге энци жарыклык бергенди.

сыны 20-жыллыгына аталганын, дагыда коллектив Шимал Кавказны шахарларында гастроль турда болуп, бизге алай келгени да билдиргенди. Мындан сора кыайры барлыксыз, оркестрге солистени кылай торпо сайлыксыз, Нальчикдеги концерте энци программа хазырлаганымысыз, мындагы кыарачуну юсонден не айталыксыз эм дагыда кеп торпо соруу бергенди журналистле мастроуга.

Бир талай жыл мындан алгя Нальчикке бизни жерлешибиз, белгиле дирижер Юрий Темиржанов бля келгенин, ол заманда, «Кабардына» да телесп, аламат концерт болган эди, деп эсгергенди Спиваков. Бизде филармонияда ахшы симфониялы оркестр, «Камерата» камерный ансамбль ишлегенлеринден да хаварлы болганын билдиргенди ол. Владимир Теодоровични айтынына кер, программа кыайда да бирди, жалаанда жырлаган солисте тюрленгенди. Гастрольларын Ставропольдан башлап, Ессентукиде, Кисловодскде бергенди концертте, мындан Владикавказга, сора Махачкылага барлыкдыла. Солисте, оркестрден кетмей, кеп жыл ишлегенери себепти, карданы тер-терк алышандыраганыларын, музыкантланы ичине чеченил жаш болганын, олалдыда соккынын да айтханды мастроу.

Спиваков жандуурлык иши бля да белгиледи. Аны башчылык бля фонд да ишдейди, ол фамкулу сабийлеге музыкада кеслерини жолларын табарга болушды. КьМР-ге да андан музыка инструментле келгенин, оркестр кеп болмай жандуурлык концертте кыатышканын, аладан ака Хабаровский крайда кыйынлыкка тюшкенлеге барганын да айтханды коллективни башчысы. Ол белгиле врачла, хирурла бля да таныш болганынын

идея бля бирлени сейирлери кыазуат этип келеди. Арт жылда да хал алайды. Алай бизни концертлден адамла башка торпо бетле бля чыккында», дегенди тюбешуно ажырында Владимир Спиваков.

Концертни кыарачун алгядан окуяна ашыгыш сактагы аны керюнгенди. Билетлени багьалыкларына да кыармай, хазна бош жер болмаганды. Залда КьМР-ни Башчысы Арсен Канокон юй бийчеси Фатима бля, Парламентни депутатларын, министрлени да керюрге болуук эди. Сахнага чыккыган музыкантланы, мастроуну да кыарачун арге кыобуп тюбегенди. Алгядан окуяна ол жарык, кыуачыны хал арадан кетмегенди.

Концертни биринчи кесгинде виртуозла Моцартны, Россинини эл Боквинини белгиле чыгармаларын соккындадыла. Жайырма коч солистни да усталыкларын, аланы инструментленден болмаганыча ариу макьамла чыгарганыларын кыарачун сез-

Ала, белгиле операладан окулени, жырланы да терен сезим бля айтып, ариу аузалары бля кыуачандырганды.

Былай концертте, хазна кыалый, белгиле операладан окол бля болушандыла. Бу жол да алай эди. Яровая бля Неклюдов Дж. Вердини «Травиата» бля бошарга керек эдиле. Алай кыарачун, музыкантланы сахнадан жибермей, ала дагыда «Застолья» деген кыюкко да жырлагандыла. Андан сора да, Пяццолланы «Танго любви» деген белгиле чыгармасын да соккында оркестр.

Кыарачун виртуозланы андан сора да жиберлик болмаз эди, алай мастроу, анга айланп, алай жарык тюбегени ючюн, уллу ыразылыктын, концерт аны бля бошалганын да билдирген эди. Залдан а, керти да, адамла белгери жарып чыккы эдиле.

САРАКУЛЛАНЫ АСИТ. Сурапталы ТОЛГУБЪРАЛЫ Камал айтылды.

КУЛЬТУРА

Къабарты - Малкьарны жашырын жерлерин ачыклайдыла

Быыл да, башка жылда, россейли ара каналла (Биринчи, Россей 1, ТВЦ, Мир, Рен ТВ эм башкала) Къабарты - Малкьарда жашаган Мария бля Виктор Котлярованы мында тапхан сейр жерлени юсонден айтхандыла.

Алайды да, сентябрь айда Рен ТВ «Тайны мира с Анной Чампан» деген ат бля ючюнчо бериную кергозгенди. Кеп болмай да аланы кытапларына кер берюу хазырланганды. Анга «Тело как улика» деп атагандыла, ол зугул башы адамланы юсонденди. Октябрде уа «Звездные каналдан - Тайны нацистского аэродрома» деген документли фильм болган эди.

Бу кюнлере Рен ТВ каналда «Странное дело» деген ат бля болган цикледе «Звездные странники» деген бир сагыт барган фильме кыарганын

бля тюбешгенин фильмин авторлары, профессионал актерланы чакырып, кинонуча салып, анга ийнанырча этгендиле. Ол кезинде Халпаланы Назира, Ахметланы Мария, Жеттеланы Ануар, Андрей Степанов, Артур Жемухов да кеслери эшиттенин, билгенин айтхандыла. Ол амал фильме бир сейр кюч, кертик белгенин.

Котлярованы бардырган ишлерини магьналыгынына «Совершенно секретно» деген газет да уллу эс бурганды. Аны кеп болмай чыккыган номеринде, Виктор бля Марияга бир нечча бетни берип, былай жазылды: «Котлярова оюмларына «жаланда былайды» деп кыаты болмадыла. Ала «былай болган болуп», «ким биледи» деп кыошандыла. Ол «ким биледи» деген а окуучу чыгча тынчык бермеди. Ара каналдада жангылыккада

КьМР-ни Башчысыны бля Правительствосуна пресс-службасы.

Саулык саклау

Инсультну кыайтмазына кыайгыра

Саулык саклау эм курортла министр Ирма Шетова кыан тамырла бля байламлы ауруулага багычуу республикалы араны неврология бөлөмөнде саусузлага кыарганды эм коллегалары бля кезиуло кенгеси бардырганды. Анда багычуу процесси юсонден айтханды, анга уа ол кеси кыаты контроль этергин июль айда окуяна билдирген эди.

Инсульт болган саусузлага кыаруу алааны аурууларыны тарых эм анализ, дарманла буюруу кыагытларын тинтиу иги жаньна тюрленуле болгандарын ачыккылаанды. Араны бля терк болушлук берген службаны тап ишлегенлери себепти, ауругьанланы болницага мычмай жетдирди. Арагьа кюн Сайын республиканы жер-жерлеринден инсульт бля терк болушлук берген службаны тап ишлегенлери себепти, ауругьанланы болницага мычмай жетдирди. Арагьа кюн Сайын республиканы жер-жерлеринден инсульт бля терк болушлук берген службаны тап ишлегенлери себепти, ауругьанланы болницага мычмай жетдирди.

ларны башланган кезиуонде болницага тюшкен эки саусузун, инвалидле болуп кыалмай, тынгылы жашауга кыайтырча онглари барды. Бу экинине да Ирма Шетова: «Инсульт - ол окиде болганы шартды, кыайтып тиерге да кыоркуу барды. Врач буюргьан дарманланы уа саулай жашауугьада хар кюнден да ичип турурга керексиз. Тотон, аракы ичере арталдыда жарарлык тюйлолдо. Кэбюрек кымылдарга да керек болууксуз».

да сакларгынын аныгылырга буюргьанды. Андан сора да, ауругьанланы жууук адамлары бля да байламлыкны жюрюторге тюзю, дегенди. Нек дегенде ала да бир кыуаум заманга бу аурууну тузагына тюшоп кыадыла.

Ильина ШОМАХОВА. Саулык саклау эм курортла министрствону пресс-службасы.

ЮБИЛЕЙГЕ ХАЗЫРЛАНЫУ

Алгыннгы комсомолчуладан - терек бахча

Озган шабат кюн, Битеусоюз Ленин кьомсомолун 95-жылдыгына атал, Нальчикде Атажукни алай культура эм солуп паркны кыатында, Зоопаркны алында 350 эмен терек орнатылганды.

Бу ишге кыатышханланы ара-

ларында алгыннгы комсомол кыулукучула да кеп эдиле. Алгынны атай, Нальчикде Атажукни алай культура эм солуп паркны кыатында, Зоопаркны алында 350 эмен терек орнатылганды. Бу ишге кыатышханланы ара-

Борис а бу огтурулу жумушуну тапымаларга келгенлеге уллу щик бля бир кызыл, татылуу алмала келтирип юлешгенди. - Бир кыарачыгыз, тюгерек кыдуурет нечк ариууду, дегенди ол. - Бюгон кюн да кылай жылды. Бизни бу огтурулу ишбизге ол да себептик этеди. Бир нечча жылда былайы адамла сыйлоп солурча ариу жер болуукда. Алайгьа келгенде бир бирлени таныккылап бошгьандан сора, ишни кыогьа алгьандыла эмда бир сагытка жууук заманын ичине чыпараклары саргьала, кызарга тургьан эменчиллени жерге орнаткыдыла. Суботникке келгенин келлери бютонюда кетюролоп ишлер ючюн а, культура эм солуп паркны духовой оркестри аланы жаш заманларыны макьамларын согуп тургьанды. Комсомолну юбийейне хазырланыу эм аны белгиле жаны бля кыураалган штабни председателини орунбасары Галина Портова билдиргенге кер, терекле салырга бу жерни ала бошдан сайламгьандыла. «Былай тап халгьа келтирилгенди, чыракла да салынгьандыла. Аны себепти бери бютон кеп адам келир, жылны кыайсы кезиуонде да шахарчыла эмда аны кыонаклары таза хауа бля солугьа онг тарап деп, алай сагыш этгенин. Эмен тереклени да бошдан салмагьанын. Ала адамгьа кюч-кыуаум береди, хауаны да тазалайдыла», дегенди ол.

ХОПАЛАНЫ Марзият. Сурапталы автор алгьанды.

КИНОФЕСТИВАЛЬ

«Кунаки» Черкесскге жетгенди

Былай ат бла бизни республика бир нэнча жылдан бери жаш тедо проект бардырылады. Кзонш республикалардан бери адамла келип, малкылары, кыабарычы ююрлөрдө жашайдыла. Алай бла алааны араларында шубулук туурду. Бу ахшы төрени кинематографисте да алгандыла.

Черкесскде VII «Кунаки» деген документи ки автор программаланы ачык фестивалы ишин башлаганды. Ол байлыгы дери Сониде бардырылганды, энди уа Кыарачы – Черекс этеди конок-байлык.

Фестивальны директору, кинодокументалист Богатырылы Илия айтканы көрө, бу жол аны географиясы иги да кенди. Ары Москвадан, Санкт-Петербурдан, Красноярсктен, Архангельсктен, Шимал Кавказны республикаларындан, Минсктен, Суурландан эм башка региондан да келгенди. Битеу алып айтканда, аны кыраган комиссияны аты бла 107 иш жиберилгенди, сайлаудан сора 43 кналганды. Энди ала төрт номинацияда эриширилди: «Культура эм искусство», «Юйор бла жамаут», «Ийчануу бла шаныу», «Озгөн өмюрлө бла келлик жылла».

Фильмлеге РФ-ни Куклтура министрствосу Эксперт советини члени, белгли кинодокументалист Евгений Голанкинни башчылыгы бла ишлеген жуори кыарыканды.

«Кавказы» халкларыны Россейде конгресси» башчысы Тотуркулылы Алий былай дегенди: «Былай мағаналы культура мероприятие Кавказда, Кыарачы – Черекс республикада бардырылганы бек алааматды, бери келгенде бизи халкыны конок ала билгенерин көрүкөдөлө».

Кинематографланы былай уллу жыйылыларын «Мосфильм» киноконцерни генералы директору Карен Шахазаров да сансыз коюмгаганды. Ол ары жиберген алгышалау кыагында фестивалыга кыатышканыла, кыаручуга да бу керекли иш болганы айтылды. Телевидение каналарда хар заманда табылганды документли фильмлеге заман, былай жыйылыла уа режиссер бира кыаручула бла тубеишп, бир ирени оюмларын билр амал барды. Былай асламында фестивалыны программасы Сичде бардырылык Олимпиадага аталды. Биринчи юн конкурсу кирмеген фильмде Шимал Кавказда спорт

кыалай торлоу айныганыны, мындан чыккыган спортчула Россейи олимпиада командаларыны салгын кыйыналарыны юсюенден айтылганды.

Россейи югулда бардырылынуу бу форум «Кунаки» деген атны битеу да Кавказда болган, мындагы халкыны араларында жуорюген, жуукулуктуу көргөзгөн аталык удеткен алганды. Анга көрө миллеттени туткан динлерине да чурум табылганды.

Мероприятие РФ-ни Президентини СКФО-да толу эркинликли Аппаратыны представительствоосу, КЧР-ни Башчысыны бла Правительствоосу, РФ-ни Журналисттерини союзуну, «Кавказы халкларыны Россейдеги конгресси», «Эльбрусид» фондуну, РФ-ни Киноөөдлерини бла кинокритиклерини союзуну болушуклары бла кыралганды.

Фестиваль барлык беш кюнню ичинде кыаручу хаксыз фильмлеге кыарар онг табарлыкды, режиссерла бла тубеишуле кыраллыкыла, кыонакыла Домбайга бла Арзызды барлыкдыла.

САРАККУЛАНЫ АСИЯТ.

Футбол

Бидиргенбизча, Футболну миллет лигасыны онтогузуну туруда Нальчикки «Спартак» Назрань шахарда ол жерли «Ангуст» бла тубеишкенди. Бу жол бизни футболчуларыбыз кыонакыбайлыны 2:1 эсен хорлагандыла эм юйлерине бек керекли болуп турганын юч оюнжу алып кыайтканды.

Эсенпи алгач Давид Сирадзе биринчи таймда бир бира бизинде сында амады. Анызындан 46-ни минутта Алихан Шаваев дагыда бир гол урады. Көп да бармай, алгач бизни командабызда ойноп турган Аслан Дышеков томну уруп, «Спартакны» кыабак эшиктерине кийрди. Онда андан

сора белгилерча хазна кыоркучуу мезиу болмаганды. Командабызда биринчи голну турган Давид Сирадзе тубеишкен сора былай айтканды: «Магаска жалаңда хорлам ючюн келген эдик да, юч очко алганыбызга бек кыууанганма. Болсада, ол жетишим тынч келмегенди, кыонакыбайла, кыоларындан келгенча хорлаганды. Жаша кыонакыбайла жото чабуулулукка да этип тургандыла. Дагыда алааны футболчуларына-Албаковча-судья биринчи таймда окуна кызыл карточканы көргөзгөнни бизге майданда онтураж болуруга себептик этгенди.

Магасдан - юч очко

ПРЕСС-КОМБЕНЦИЯ: Матчдан сора журналисте бла бардырылганы тубеишуде бла бардырылганы баш тренери Тимур ШИПШЕВ оюн кепле сунгана

тубеишулеринде насып тежейме, дегени ол.

Сары карточкаланы Дашаев, Шаваев, Кишев, Руа алгандыла. Майданда судья Албаковны кыстаганды.

Х. АЗРЕТОВ.

Table with 7 columns: КОМАНДАЛА, О, Кь, ТБ, Х, Т, О. It lists the results of a football tournament for various teams like 1Мордовия, 2Алания, 3Арсенал Т, etc.

ТЮБЕИШУ

алай тынч болмаганын чертгенди. Дагыда ол эки командалы футболчулары майданда кыармашып терк ойнаганын, бир бирге оздурга соймөгөнненин айтканды. Кыаручуларыбызга бизи кыайлынды турганды ючюн ырызгылымы билдире, «Ангустха» уа мындан ары

белгилегенди. Биз да, «Спартакчы», кыйын болупдабыз. Футболчулар майдандан кыстагандан сора бир несек алгычкыча болгандан биз соныуу бизден эсе уллу болгандан команда бла ойнаганын кыайлынды турганды. Жаша кыонакыбайла келгенча хорлгенди, алагы тырман этерча койкюду.

Тубеишуде бу футболчула ойнагандыла: «Ангуст»: Буинев, Пугинин, Дашаев, Кишев, Мищенко, Албаков, Ахильгов, Дышеков, Гариков, Каркаев, Язиков, Зяков (Сорочкин 28), «Спартак-Нальчик»: Степанов, Рогочий, Засов, Абазов, Гарбуз, Чеботару, Руа, Корюнов, Шаваев, Сирадзе, Медведев.

Терскюлчула хунерлерин көргюзтгендиле

Новороссийск жигит-шахарда эм Анапа аскер махтаулукчу шахарында «Биз Россейи патриотларыбыз!» деген жаш тейо билим беруу тарых-краеведение жыйылы болганды. Анга Кыабарты-Малкыарды Элбрус району Терс-Кюл элини орта школуну тогузуну-онбиринчи классларыны окуучуларыны командалары да кыатышкандыла.

Аны юсюенден командалы башчысы, школу директору юйрети жаны бла орунбасары Наталья Шумилева былай айтканды: «Жыйылынуу хар куюн да мероприятияга бай эди. Алай бла аны программасына көрө сабылде келерини проектлери кооруудандыла, спортну тюрлөпкөндөн эришгенди, тепсеу марафонна эм талай

башка затка да кыатышкандыла. Ала юч диплом да кыатышкандыла: миллет төрөлени көргюзгөн конкурсандан, миллет төрөлөгө эм адетлеге кертичиликтери ючюн эм «Стартинджыкери» деген тепсеу марафондан».

Анда болганы конференцияда, башында айтканыбызча, терскюлчула илму проектинде да кыоруулагандыла. Жориге кирген Санкт-Петербурдан алаз энди «Сочи, салам!» Олимпиада фестивалыга кыатыгырга чыккырылганды. Ол Сониде «Россейи тамблагы Олимпиада юно» атлы жаш тейо спорт-билим беруу форумун чеклериуде 27-31-чи октябрда болукулду.

Анатолий ТЕМПРОВ. Сурат авторуну.

РЕЙТИНГ

Россейиле америкальындан эсе терк окуйдула

PIACC жаны бла билимлик халкыла аралы рейтингни бардырылганды, аны эселерини чыгарылгандыла. Россей илдерини санына туюмгөнликте, бизни ата журттуларыбыз келерини орталыкыладан эсе бийке көргюзтгенди.

Бу торлоу тынгуу беш жылдан бир кере бардырылды, Россей а анга биринчи кере кыатышканды.

Экспертле 16-дан 55-ге дери жыллары толгандыла бир нэнча иш бергенди: тексти окуруга эм аны бла байлалы соруула жууал бериге эмда математикадан бир нэнча упражненины этерге, компьютерли, Интернетти хайырланып, юн сайын тубей турган задачаланы да ишлерге деген предложениланы да. Синауга битеу да 24 кырайдан 160 минг адам кыатышдырылгандыла, ол санда 5 минги россиялик болгандыла. Чертип айткык, тиширлеу хар ишсе да эр кылген эсе жетишимлик болганды.

Рейтинг көргюзгөнчича, бизни граждандыла окугубан заттарын бирисилерден, сиз ючюн, шведилерден эм корейилерден эсе, иги алгылаында, математика задачаланы да бизникле АБШ-дан неда Австралиада эсе тынгылы ишлегенди. Алай россиялик Интернет бла ишлеуде кыаручула болгандыла – соруула жууал берген россияликени 48,5 процентире компьютерни хайырлана билмегенди. Ол а бирси кырайланы орталык кериюмдөлөрден эсе азды.

ИНТЕРНЕТ.

Грек - рим тутушуу

Тырныауузчу жаш - Москвада биринчи

Спортну бу торлоосу бла юрешленени каникулладан сора юйрениу-жаруу этиу мезуилери бла эришуулерини башлангандыла. Алай бла арт эки айда бир нэнча мағаналы биринчиликлеге Элбрус району Сабий-жаш тейо спорт школуну бошатын гевефле да кыатышканды.

1994-1996 жылда тууган юнюрланы араларында Москваны биринчилиги өтгенди. Анга тырныауузчу жашла Ло-

кыяланы Мурат бла Жаппулыны Юноосу да кыатышкандыла. Кеси аурулгунда сермеше, Локияланы Мурат (96 кг.), кишиге ал бермей, биринчи болганды. Юнооса (125 кг.) экинчи жерге чыккыганды. Былайда Жаппу уллу 105 килограмм тархтанын эсге ала, ол аман көрүмюдө болганын чертирчиды.

Бу эришуде хорлаганыла Россейи биринчилиге кыатыш оинг тапхандыла. Ол а ноябрь айны аллында Пермь шахарда бардырылганды.

Эки эришуде да - сауыгалы жерледе

Көп болмай Башкы-оростанни грек-рим тутушудан биринчилиги да бардырылганды. Ол Агидель шахарда өтгенди. Анга бийюкюлдө бу республикада окугубан жерлешерибиз Аслан Толов (54 кг.) бла Хаджиаланы Ис-

лам (68 кг.) да кыатышкандыла. Аслан Толов-«кюмошу», Ислам а «доммак» кыатышканды. Бизы бла ала дагыда Уфаны специализацияланган Сабий жаш тейо спорт школуну 1997-1998 эм 1999-2000 жылдада

тууганланы араларында бардырылган биринчилигида да кыарууларын синагыгандыла. Бу жол эки атлет да жыл санларына бла аурулукларына көрө кыууылда экинчилик болганды.

ТЕМИРЛАНЫ Анатолий.

Төрели турнирден - ачык хорлам

Ейск шахарда грек-рим тутушудан айтхылы россиялик гевеф Иван Поддубныйни хурметине хорланганын 38-чи Битеуросейи эришуле өтгенди.

Анга кыатышканыны араларында Элбрус району Сабий-жаш тейо спорт школуну келечилери да бар эдиле. Бу турнирде жерлешерибиз ачык көрүмюдө ле бла кыууандыгандыла. 36 килограммда эришгенде Жансыйланы Керимге жеткен болмаганды. Ол, битеу усталгысын

хайырланып, хорламны ычкындырмаганды. 64 килограммда сермешкен Боташканы Олндар а ючюнчө жерге чыккыганды.

ТЕМИРЛАНЫ Анатолий.

Самбо

Рустам Герекоев - дунияны чемпиону

Терк район жер-жерли администрациясыны пресс-службасындан билдиргенлерича, самбодан Грецияда бардырылган дунияны чемпион командасы битеукоманда эч четра биринчи жерни алганды. Анда айтхы майдалны хорлаган бизни жерлешибиз Рустам Герекоевну кыйыны да барды.

Келеде жетишимли була келгенди, спортну башда сагынылган эки торлоосунда да бирча кючюдо Европада бардырылган дунияны чемпионатта преривуру. Самбоню оюсондан айтканды, байыл СКФО-ну, аны азында а Россейи биринчилиги, клеринде кытыкканды. Сора энди дунияны чемпионатында да «алтын» бла кыуандырганды. Грецияда 18-жыллык спортчу, 81 килограмм ауруулук категорияда эрише, кесини беш сермешин да хорлам бла бо-

шаганды. «Эм кыйыны битеу эсимиз жыйп, кесими кыолга алыргы эди. Нек дегенде турнирге кыарулуу, техника жаны бла да кючю самбочула чыккыган эдиле. Манга бу эришуде а спорт жолунда жангы даражата чыгаргачы онг береди», - дегенди Рустам.

Жаш спортчуну тренерле Жантемир Хупов, Теймураз Мирзов бла Эдуард Марышев юйретиуде.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Advertisement for 'КЛИНИКА УДАЧНО-КОЛЛЕКОВЫЕ ТЕРАПИИ' (Clinic of lucky and lucky therapies). It lists various services and contact information.

ЭРИШИУЛЕ Осетинли экологла хорлагандыла

Нальчикде Республиканы сабий экология-биология арда «Агчыла – жерни өлкелери» атлы интеллектуал-чыгармачылык оюн бардырылганды. Анга Кыабарты-Малкыарды бла Север Осетия-Аланияны кыошак билим беруу учреждениларыны командалары кыатышканды.

Ала жануарланы, битимлени юсперинден да битимилерин көргюзгөнчича, бу тематга хорланганын назмула окугубандыла, сахна оюнчула да кыурагандыла. Жориге уа КМФР-ни Агач молк жаны бла кырал комитетини ишлери бла араны устазлары киргенди. Ала-ны оюнуларына көрө, бу жол Осетияны Моздок районуно «Жаш натуралисттени станциялары» деген кыошак билим беруу учрежденисындан кыонакыла хорлагандыла, алагы комитетини Келгеси грамотасы берилгенди. Эришуледе сайын сайыныны барысы да дагыда энциклопедияла бла сауыгалангандыла.

Зарина ШАКОВА. КМФР-ни Агач молк жаны бла кырал комитетини пресс-службасы.

Баш редактору орунбасары КЫОНАКЫЛАНЫ Хасан

Table with 2 columns: РЕДАКТОРЛЕГИЯ, ТЕЛЕФОНЫ. It lists the editorial staff and contact information for the newspaper.

Redakcia avtoru bla kыыгак жорюгөймөй. Кую жазмаларга редакция эмилдей эм ала артка кыайтарылмайды.

Гарети басмачы КМФР-ни Асламы информация органы жамаат оюн ли организавия жаны бла министрствонун компьютер службабы казыр эттеди.

Номере графикте кере 19.00 сагында кыол салындады. 20.00 сагында кыол салындады.